YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

24 päivänä tammikuuta 2008 *

Asiassa C-532/06,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Symvoulio tis Epikrateias (Kreikka) on esittänyt 28.11.2006 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 29.12.2006, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Emm. G. Lianakis AE,

Sima Anonymi Techniki Etaireia Meleton kai Epivlepseon ja

Nikolaos Vlachopoulos

vastaan

Dimos Alexandroupolis,

Planitiki AE,

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

Aikaterini Georgoula,

Dimitrios Vasios,

N. Loukatos kai Synergates AE Meleton,

Eratosthenis Meletitiki AE,

A. Pantazis – Pan. Kyriopoulos kai syn/tes os Filon OE ja

Nikolaos Sideris,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann (esittelevä tuomari) sekä tuomarit A. Tizzano, A. Borg Barthet, M. Ilešič ja E. Levits,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– N. Loukatos kai Synergates AE Meleton, Eratosthenis Meletitiki AE, A. Pantazis – Pan. Kyriopoulos kai syn/tes os Filon OE ja Nikolaos Sideris, edustajinaan dikigoros E. Konstantopoulou ja dikigoros P. E. Bitsaxis,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään M. Patakia ja D. Kukovec,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisukysymys koskee julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 18.6.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/50/ETY (EYVL L 209, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 13.10.1997 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/52/EY (EYVL 328, s. 1; jäljempänä direktiivi 92/50), 23 artiklan 1 kohdan, 32 artiklan ja 36 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty kahdessa asiassa, joissa toisessa asianosaisina ovat yhtäältä Emm. G. Lianakis AE:n (Emm. Lianakis EPE:n yleisseuraannon saaja), Sima Anonymi Techniki Etaireia Meleton kai Epivlepseonin ja Nikolaos Vlachopoulosin muodostama suunnittelu- ja asiantuntijatoimistojen yhteenliittymä (jäljempänä Lianakis-yhteenliittymä) ja toisaalta Dimos Alexandroupolis (Alexandroupolin kaupunki) ja N. Loukatos kai Synergates AE Meletonin, Eratosthenis Meletitiki AE:n, A. Pantazis – Pan. Kyriopoulos kai syn/tes os Filon OE:n ja Nikolaos Siderisin muodostama yhteenliittymä (jäljempänä Loukatos-yhteenliittymä) ja toisessa asianosaisina ovat yhtäältä Planitiki AE:n, Aikaterini Georgoulan ja Dimitrios Vasiosin muodostama yhteenliittymä ja toisaalta Alexandroupolin kaupunki ja Loukatos-yhteenliittymä ja joissa on kyse sellaisen sopimuksen tekemisestä, joka koskee kiinteistörekisteriin kirjaamista, kaupunkisuunnittelua ja soveltamistoimia Alexandroupolin kaupungin eräässä osassa koskevan suunnitelman toteuttamista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Direktiivissä 92/50 sovitetaan yhteen julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyt.

4 Tätä varten direktiivissä määritellään yhtäältä sopimukset, joiden osalta on järjestettävä hankintamenettely, ja toisaalta noudatettavat menettelysäännöt, joihin kuuluvat muun muassa taloudellisten toimijoiden yhdenvertaisen kohtelun periaate, toimijoiden laadulliset valintaperusteet (ns. laadulliset valintaperusteet) ja sopimuksen tekemisen perusteet.

5 Direktiivin 92/50 3 artiklan 2 kohdan mukaan ”hankintaviranomaisten on varmistettava, että palvelujen suorittajia kohdellaan tasapuolisesti”.

6 Direktiivin 23 artiklan 1 kohdan mukaan ”sopimukset on tehtävä jäljempänä 3 luvussa [eli 36 ja 37 artiklassa] säädetyin perustein ottaen huomioon 24 artiklan säännökset sen jälkeen, kun hankintaviranomaiset ovat 31 ja 32 artiklassa tarkoitetuin perustein tarkastaneet niiden palvelujen suorittajien soveltuvuuden, joita ei ole 29 artiklan mukaisesti jätetty sopimuksentekomenettelyn ulkopuolelle”.

7 Tämän saman direktiivin 32 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Palvelujen suorittajien kyky suorittaa palveluja voidaan arvioida erityisesti näiden ammattitaidon, tehokkuuden, kokemuksen ja luotettavuuden perusteella.

2. Palvelujen suorittajan tekninen suorituskyky voidaan osoittaa yhdellä tai useammalla seuraavista tavoista suoritettavien palvelujen luonteen, määrän ja käyttötarkoituksen mukaan:

a) todistukset palvelujen suorittajan ja/tai yrityksen johtohenkilöiden sekä erityisesti palvelujen suorittamisesta vastaavien yhden tai useamman henkilön koulutuksesta ja ammatillisesta pätevyydestä;

b) luettelo tärkeimmistä palveluista sekä tiedot niiden arvosta, ajankohdasta sekä julkisesta tai yksityisestä vastaanottajasta viimeksi kuluneilta kolmelta vuodelta:

– –

c) selvitys palvelujen suorittamiseen osallistuvista, sekä palvelujen suorittajan yritykseen kuuluvista että sen ulkopuolisista teknisistä asiantuntijoista tai teknisistä toimielimistä, erityisesti niistä, jotka vastaavat laadunvalvonnasta;

d) selvitys palvelujen suorittajan työvoiman vuotuisesta keskimäärästä ja johtohenkilöiden lukumäärästä kolmelta viimeksi kuluneelta vuodelta;

e) selvitys työvälineistä, kalustosta tai teknisistä laitteista, jotka ovat palvelujen suorittajan käytettävissä palvelujen suorittamista varten;

f) selostus palvelujen suorittajan laadunvarmistustoimenpiteistä ja tämän yrityksen käyttämistä tutkimus- ja kokeilujärjestelmistä;

_ _”

8 Direktiivin 92/50 36 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Hankintaviranomaisen on sopimuksia tehdessään käytettävä perusteena:

a) kun sopimus tehdään taloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella, eri perusteita sopimuksen mukaan: esimerkiksi laatua, teknisiä ansioita, esteettisiä

ja toiminnallisia ominaisuuksia, myynnin jälkeistä palvelua ja teknistä tukea, toimitusajankohtaa, toimitusaikaa ja suoritusaikaa, hintaa, tai

b) pelkästään alinta hintaa,

sanotun kuitenkaan rajoittamatta kansallisten, tietyistä palveluista perittäviä korvauksia koskevien lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten soveltamista.

2. Kun sopimus tehdään taloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella, hankintaviranomaisen on ilmoitettava sopimusasiakirjoissa tai sopimusta koskevassa ilmoituksessa ne sopimuksen tekemisen perusteet, joita se aikoo soveltaa, mahdollisuuksien mukaan alenevassa järjestyksessä.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

9 Alexandroupolin kaupunginvaltuusto julkaisi vuonna 2004 tarjouspyynnön kilpailuttaakseen kiinteistörekisteriin kirjaamista, kaupunkisuunnittelua ja soveltamistoimia Palagian alueella, joka on kyseisen kaupungin alle 2000 asukkaan osa, koskevan suunnitelman laatimisen. Suunnitelman kustannusarvio oli 461 737 euroa.

10 Hankintailmoituksessa mainittiin sopimuksen tekemisen perusteina tärkeysjärjestyksessä ensinnäkin asiantuntijan toteen näytetty kokemus viimeisten kolmen vuoden aikana laadituissa suunnitelmissa, toiseksi toimiston henkilökunta ja varustelu ja kolmanneksi mahdollisuus laatia suunnitelma ennakoidussa ajassa, kun otetaan huomioon velvoitteet, joihin toimisto on sitoutunut, ja sen tieteelliset voimavarat.

11 Tähän tarjouspyyntöön vastasi 13 suunnittelutoimistoa, joiden joukossa olivat muun muassa yhteenliittymät Lianakis, Planitiki ja Loukatos.

12 Voidakseen arvioida tarjoajien tarjouksia Alexandroupolin kaupungin hankintalautakunta (jäljempänä hankintalautakunta) määräsi arviointimenettelyn kuluessa painoarvoja ja osatekijöitä hankintailmoituksessa mainituille sopimuksen tekemisen perusteille.

13 Se vahvisti näin ollen hankintailmoituksessa mainituille kolmelle sopimuksen tekemisen perusteelle painoarvoksi vastaavasti 60, 20 ja 20 prosenttia.

14 Lisäksi se määräsi, että kokemusta (ensimmäinen sopimuksen tekemisen peruste) oli arvioitava laadittujen suunnitelmien arvon perusteella. Niinpä tarjoaja sai 0 pistettä, jos sen laatimien suunnitelmien arvo oli enintään 500 000 euroa; 6 pistettä, jos suunnitelmien arvo oli 500 000–1 000 000 euroa; 12 pistettä, jos suunnitelmien arvo oli 1 000 000–1 500 000 euroa, ja niin edelleen, kunnes korkein pistemäärä, 60 pistettä, saadaan, kun suunnitelmien arvo oli yli 12 000 000 euroa.

15 Toimiston henkilökuntaa ja varustelua (toinen sopimuksen tekemisen peruste) oli arvioitava suunnitteluryhmän koon perusteella. Tarjoaja sai näin ollen 2 pistettä, jos ryhmään kuului 1–5 henkeä; 4 pistettä, jos ryhmään kuului 6–10 henkeä, ja niin edelleen, kunnes korkein pistemäärä, 20 pistettä, saatiin, kun ryhmään kuului yli 45 henkeä.

16 Hankintalautakunta päätti vielä, että mahdollisuutta laatia suunnitelma ennakoidussa ajassa (kolmas sopimuksen tekemisen peruste) oli arvioitava annettujen sitoumusten

arvon perusteella. Niinpä tarjoaja sai korkeimman pistemäärän, 20 pistettä, jos annettujen sitoumusten arvo oli alle 15 000 euroa; 18 pistettä, jos näiden sitoumusten arvo oli 15 000–60 000 euroa, 16 pistettä, jos näiden sitoumusten arvo oli 60 000–100 000 euroa, ja niin edelleen, kunnes pienin pistemäärä, 0 pistettä, saatiin, jos näiden sitoumusten arvo oli yli 1 500 000 euroa.

17 Näiden sääntöjen mukaisesti hankintalautakunta luokitteli Loukatos-yhteenliittymän ensimmäiseksi 78 pisteellä, Planitiki-yhteenliittymän toiseksi 72 pisteellä ja Lianakis-yhteenliittymän kolmanneksi 70 pisteellä. Niinpä se ehdotti 27.4.2005 päivätyssä pöytäkirjassaan, että suunnitelmaa koskeva sopimus tehtäisiin Loukatos-yhteenliittymän kanssa.

18 Alexandroupolin kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.5.2005 tekemällään päätöksellä hankintalautakunnan pöytäkirjan ja antoi suunnitelman tekemisen Loukatos-yhteenliittymän tehtäväksi.

19 Koska Lianakis- ja Planitiki-yhteenliittymät katsoivat, että Loukatos-yhteenliittymä oli voittanut tarjouskilpailun vain sen ansiosta, että hankintalautakunta oli myöhemmin vahvistanut painoarvoja ja osatekijöitä hankintailmoituksessa mainituille sopimuksen tekemisen perusteille, nämä kaksi ensiksi mainittua yhteenliittymää hakivat Alexandroupolin kaupunginvaltuuston päätökseen muutosta ensin tältä samalta valtuustolta ja valittamalla sen jälkeen Symvoulio tis Epikrateiasiin (Kreikan ylin hallintotuomioistuin) muun muassa direktiivin 92/50 36 artiklan 2 kohdan rikkomista koskevilla perusteilla.

20 Symvoulio tis Epikrateias on näissä olosuhteissa päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko tapauksessa, jossa palvelua koskevaa sopimusta koskevassa hankintailmoituksessa määrätään ainoastaan sopimuksen tekemisen perusteiden tärkeysjärjestyksestä

ilman, että siinä määritettäisiin kunkin perusteen painoarvoa, direktiivin 92/50 36 artiklan mukaista, että hankintalautakunta myöhemmin määrää perusteiden painoarvosta, ja jos näin on, millä edellytyksillä näin voidaan tehdä?”

Ennakkoratkaisukysymyksen arviointi

21 Ennakkoratkaisukysymyksellään kansallinen tuomioistuin tiedustelee, onko direktiivin 92/50 36 artiklan 2 kohdan vastaista, että hankintaviranomainen hankintamenettelyssä myöhemmin määrää painoarvoja ja osatekijöitä tarjouspyyntöasiakirjoissa tai hankintailmoituksessa mainituille sopimuksen tekemisen perusteille.

22 Komissio on kirjallisissa huomautuksissaan esittänyt, että ennen esitettyyn kysymykseen vastaamista on syytä tarkastella, onko direktiivin 92/50 vastaista, että hankintamenettelyssä hankintaviranomainen ottaa huomioon tarjoajien kokemuksen, niiden henkilökunnan ja varustelun sekä sen, onko tarjoajilla mahdollisuutta täyttää sopimus ennakoidussa ajassa, ”laadullisen valintaperusteen” asemesta ”sopimuksen tekemisen perusteina”.

23 Tältä osin on todettava, että vaikka ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on muodollisesti rajoittanut kysymyksensä koskemaan vain direktiivin 92/50 36 artiklan 2 kohdan tulkintaa siltä kannalta, että sopimuksen tekemisen perusteita mahdollisesti muutetaan myöhemmin, tämä seikka ei estä yhteisöjen tuomioistuinta esittämästä tälle kansalliselle tuomioistuimelle kaikkia yhteisön oikeuden tulkintaan liittyviä seikkoja, jotka saattavat olla hyödyllisiä kansallisen tuomioistuimen ratkaistessa sen käsiteltävänä olevaa asiaa, riippumatta siitä, onko kansallinen tuomioistuin kysymyksiään esittäessään viitannut muihin tulkintaongelmiin (ks. asia C-392/05, Alevizos, tuomio 26.4.2007, Kok. 2007, s. I-3505, 64 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

24 Niinpä on ensin varmistettava, ovatko ”sopimuksen tekemisen perusteina” käytetyt perusteet laillisia, ja tämän jälkeen tutkittava mahdollisuutta määrätä myöhemmin painoarvoja ja osatekijöitä hankintailmoituksessa mainituille sopimuksen tekemisen perusteille.

Perusteet, joita voidaan käyttää ”sopimuksen tekemisen perusteina” (direktiivin 92/50 23 artikla ja 36 artiklan 1 kohta)

25 Tältä osin on palautettava mieliin, että direktiivin 92/50 23 artiklan 1 kohdassa säädetään, että sopimukset on tehtävä kyseisen direktiivin 36 ja 37 artiklassa säädetyin perustein ottaen huomioon direktiivin 24 artiklan säännökset sen jälkeen, kun hankintaviranomaiset ovat direktiivin 31 ja 32 artiklassa tarkoitetuin perustein tarkastaneet niiden palvelujen suorittajien soveltuvuuden, joita ei ole direktiivin 29 artiklan mukaisesti jätetty sopimuksentekomenettelyn ulkopuolelle.

26 Oikeuskäytännöstä ilmenee, että vaikka direktiivin 92/50 vastaista ei teoriassa ole, että tarjoajien soveltuvuuden tarkistaminen ja tarjouskilpailun ratkaiseminen voisi tapahtua samanaikaisesti, nämä kaksi toimenpidettävä ovat kuitenkin kaksi erillistä toimenpidettä, joihin sovelletaan eri oikeussääntöjä (ks. vastaavasti rakennusurakoiden osalta asia 31/87, Beentjes, tuomio 20.9.1988, Kok. 1988, s. 4635, 15 ja 16 kohta).

27 Hankintaviranomaiset nimittäin tarkistavat tarjoajien soveltuvuuden kyseisen direktiivin 31 ja 32 artiklassa tarkoitettujen taloudellista tilannetta, luottokelpoisuutta ja teknistä suorituskykyä koskevien perusteiden (ns. laadulliset valintaperusteet) nojalla (ks. julkisten rakennusurakoiden osalta em. asia Beentjes, tuomion 17 kohta).

28 Tarjouskilpailu sen sijaan ratkaistaan tämän saman direktiivin 36 artiklan 1 kohdassa lueteltujen perusteiden nojalla eli joko alimman hinnan tai taloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella (ks. vastaavasti rakennusurakoiden osalta em. asia Beentjes, tuomion 18 kohta).

29 Vaikka on totta, että tässä viimeksi mainitussa tapauksessa perusteita, joita hankintaviranomaiset voivat soveltaa, ei luetella tyhjentävästi direktiivin 92/50 36 artiklan 1 kohdassa, ja vaikka tässä säännöksessä näin ollen annetaan hankintaviranomaisille mahdollisuus valita ne sopimuksen tekemisen perusteet, joita ne aikovat soveltaa, tämä mahdollisuus kuitenkin koskee ainoastaan niitä perusteita, joiden perusteella voidaan selvittää, mikä tarjouksista on taloudellisesti edullisin (ks. vastaavasti julkisten rakennusurakoiden osalta em. asia Beentjes, tuomion 19 kohta; asia C-19/00, SIAC Construction, tuomio 18.10.2001, Kok. 2001, s. I-7725, 35 ja 36 kohta; julkisten palveluhankintojen osalta asia C-513/99, Concordia Bus Finland, tuomio 17.9.2002, Kok. 2002, s. I-7213, 54 ja 59 kohta ja asia C-315/01, GAT, tuomio 19.6.2003, Kok. 2003, s. I-6351, 63 ja 64 kohta).

30 Niinpä ”sopimuksen tekemisen perusteita” eivät voi olla perusteet, joiden nojalla ei voida selvittää, mikä tarjouksista on taloudellisesti edullisin, vaan jotka lähinnä liittyvät sen arvioimiseen, kykenevätkö tarjoajat täyttämään kyseisen sopimuksen.

31 Pääasiassa perusteet, joita hankintaviranomainen on soveltanut ”sopimuksen tekemisen perusteina”, kuitenkin koskevat lähinnä kokemusta, pätevyyttä ja resursseja, joilla voidaan taata kyseisen sopimuksen asianmukainen täyttäminen. Nämä ovat perusteita, jotka koskevat tarjoajien kykyä täyttää tämä sopimus ja jotka eivät siis ole direktiivin 92/50 36 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ”sopimuksen tekemisen perusteita”.

32 Tämän johdosta on todettava, että direktiivin 92/50 23 artiklan 1 kohdan, 32 artiklan ja 36 artiklan 1 kohdan vastaista on, että hankintamenettelyssä hankintaviranomainen ei ota huomioon tarjoajien kokemusta, henkilökuntaa ja varustelua samoin kuin sitä, onko tarjoajien mahdollista panna sopimus täytäntöön ennakoidussa ajassa, ”laadullisina valintaperusteina” vaan ”sopimuksen tekemisen perusteina”.

Se, että myöhemmin määrätään painoarvoja ja osatekijöitä tarjouspyyntöasiakirjoissa tai hankintailmoituksessa mainituille perusteille

33 Tältä osin on palautettava mieliin, että direktiivin 92/50 3 artiklan 2 kohdassa velvoitetaan hankintaviranomaiset varmistamaan, että palvelujen suorittajia kohdellaan tasapuolisesti.

34 Näin vahvistettu yhdenvertaisen kohtelun periaate edellyttää myös avoimuutta (ks. vastaavasti julkisten tavaranhankintojen osalta asia C-275/98, Unitron Scandinavia ja 3-S, tuomio 18.11.1999, Kok. 1999, s. I-8291, 31 kohta ja julkisten rakennusurakoiden osalta em. asia SIAC Construction, tuomion 41 kohta).

35 Lisäksi direktiivin 92/50 36 artiklan 2 kohdasta ilmenee, että kun sopimus tehdään taloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella, hankintaviranomaisen on ilmoitettava sopimusasiakirjoissa tai sopimusta koskevassa ilmoituksessa ne sopimuksen tekemisen perusteet, joita se aikoo soveltaa, mahdollisuuksien mukaan alenevassa järjestyksessä.

36 Oikeuskäytännön mukaan tässä viimeksi mainitussa säännöksessä, kun sitä luetaan direktiivin 92/50 3 artiklan 2 kohdassa mainitun taloudellisten toimijoiden yhdenvertaista kohtelua koskevan periaatteen ja siitä seuraavan avoimuusvelvoitteen valossa, edellytetään, että kaikki tekijät, jotka hankintaviranomainen ottaa huomioon selvittääkseen, mikä tarjouksista on taloudellisesti edullisin, ja niiden suhteellinen merkitys ovat mahdollisten tarjoajien tiedossa, kun nämä valmistelevat tarjouksiaan (ks. vastaavasti vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alan julkisten hankintojen osalta asia C-87/94, komissio v. Belgia, tuomio 25.4.1996, Kok. 1996, s. I-2043, 88 kohta; julkisten rakennusurakoiden osalta asia C-470/99, Universale-Bau ym., tuomio 12.12.2002, Kok. 2002, s. I-11617, 98 kohta ja julkisten palveluhankintojen osalta asia C-331/04, ATI EAC ym., tuomio 24.11.2005, Kok. 2005, s. I-10109, 24 kohta).

37 Mahdollisten tarjoajien on nimittäin voitava tarjouksiaan valmistellessaan tietää näiden tekijöiden olemassaolosta ja merkityksestä (ks. vastaavasti julkisten palveluhankintojen osalta em. asia Concordia Bus Finland, tuomion 62 kohta ja em. asia ATI EAC ym., tuomion 23 kohta).

38 Niinpä hankintaviranomainen ei voi soveltaa sopimuksen tekemisen perusteisiin painotusta koskevia sääntöjä tai osatekijöitä, joita se ei ole etukäteen saattanut tarjoajien tietoon (ks. analogisesti julkisten rakennusurakoiden osalta em. asia Universale-Bau ym., tuomion 99 kohta).

39 Tätä tulkintaa tukee direktiivin 92/50 tavoite eli se, että pyritään poistamaan palvelujen tarjoamisen vapauden esteet ja näin suojaamaan sellaisten jäsenvaltioon sijoittautuneiden taloudellisten toimijoiden etuja, jotka haluavat tarjota palveluja toisen jäsenvaltion hankintaviranomaisille (ks. mm. asia C-380/98, University of Cambridge, tuomio 3.10.2000, Kok. 2000, s. I-8035, 16 kohta).

40 Tätä varten tarjoajille on annettava yhdenvertaiset mahdollisuudet koko menettelyn aikana, mikä edellyttää, että hankintaviranomaisten on julkaistava asianmukaisesti kuhunkin sopimukseen sovellettavat perusteet ja edellytykset (ks. vastaavasti julkisten rakennusurakoiden osalta em. asia Beentjes, tuomion 21 kohta; em. asia SIAC Construction, tuomion 34 kohta sekä julkisten palveluhankintojen osalta em. asia ATI EAC ym., tuomion 22 kohta).

41 Päinvastoin kuin ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin epäilee, nämä toteamukset eivät myöskään ole ristiriidassa yhteisöjen tuomioistuimen edellä mainitussa asiassa ATI EAC ym. antamassa tuomiossa direktiivin 92/50 36 artiklan 2 kohdasta esittämän tulkinnan kanssa.

42 Asiassa, jossa edellä mainittu tuomio annettiin, sekä sopimuksen tekemisen perusteet ja niiden painoarvot että näiden sopimuksen tekemisen perusteiden osatekijät oli nimittäin määritelty etukäteen ja julkaistu tarjouspyyntöasiakirjoissa. Asianomainen hankintaviranomainen oli jälkikäteen vähän ennen kuorien avaamista vain määritellyt osatekijöiden painoarvot.

43 Yhteisöjen tuomioistuin totesi kyseisessä tuomiossa, että tällainen menettelytapa ei ollut vastoin direktiivin 92/50 36 artiklan 2 kohtaa seuraavien kolmen erittäin täsmällisen edellytyksen täyttyessä:

– tällainen menettelytapa ei muuta tarjouspyyntöasiakirjoissa tai hankintailmoituksessa määriteltyjä sopimuksen tekemisen perusteita

– tällainen menettelytapa ei sisällä tekijöitä, jotka olisivat voineet vaikuttaa tarjousten valmisteluun, jos niistä olisi tiedetty tarjouksia valmisteltaessa,

– tällaista menettelytapaa noudatettaessa ei ole otettu huomioon tekijöitä, jotka saattaisivat vaikuttaa syrjivästi johonkin tarjoajista (ks. vastaavasti em. asia ATI EAC ym., tuomion 32 kohta).

44 Pääasian tilanteesta on sen sijaan todettava, että hankintalautakunta on hankintailmoituksessa maininnut vain itse sopimuksen tekemisen perusteet ja että se on jälkikäteen, tarjousten jättämisen ja kiinnostuksen osoitusta koskevien asiakirjojen avaamisen jälkeen, määritellyt sekä painoarvot että osatekijät näille sopimuksen tekemisen perusteille. Tämä ei selvästikään täytä direktiivin 92/50 36 artiklan 2 kohdassa, kun sitä luetaan taloudellisten toimijoiden yhdenvertaista kohtelua koskevan periaatteen ja avoimuusvelvoitteen kanssa, säädettyä julkistamisvelvollisuutta.

45 Esitettyyn kysymykseen on edellä esitetyn perusteella näin ollen vastattava, että direktiivin 92/50 36 artiklan 2 kohdan, kun sitä luetaan taloudellisten toimijoiden yhdenvertaista kohtelua koskevan periaatteen ja siitä seuraavan avoimuusvelvoitteen valossa, vastaista on, että hankintamenettelyssä hankintaviranomainen määrää myöhemmin painoarvoja ja osatekijöitä tarjouspyyntöasiakirjoissa tai hankintailmoituksessa mainituille sopimuksen tekemisen perusteille.

Oikeudenkäyntikulut

46 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 18.6.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/50/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 13.10.1997 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/52/EY, 36 artiklan 2 kohdan, kun sitä luetaan taloudellisten toimijoiden yhdenvertaista kohtelua koskevan periaatteen ja siitä seuraavan avoimuusvelvoitteen valossa, vastaista on, että hankintamenettelyssä hankintaviranomainen myöhemmin määrää painoarvoja ja osatekijöitä tarjouspyyntöasiakirjoissa tai hankintailmoituksessa mainituille sopimuksen tekemisen perusteille.

Allekirjoitukset